

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

METTE FREDERIKSENS FØRTIDSPENSIONSREFORM MØDER "VIRKELIGHEDENS MUR".

2½ år efter reformen af førtidspension er kun 3,2 % af afsluttede ressourceforløb endt med beskæftigelse.

En spareøvelse.

Januar 2013 trådte reformen af førtidspension (og fleksjob) i kraft. Det primære mål var at reducere antallet af tilkendelser af førtidspension kraftigt ved at indføre en ny ydelse, ressourceforløb på op til 5 år, som alle personer med reduceret arbejdsevne skulle gennemgå, inden evt. førtidspension. Det gjaldt navnlig "unge" under 40, der som hovedregel ikke skulle tilkendes førtidspension, men om nødvendigt forlænges i nye 5 årige forløb.¹

Denne tilsigtede effekt på tilgangen til førtidspension er ikke udeblevet. I løbet af reformens første år faldt antallet af nytilkendelser af førtidspension til det halve.

¹) Jf. Lund, Henrik Herløv: Aftale om reform af førtidspension og fleksjob – hjælp til svage eller spareøvelse. Seneste udgave feb. 2013. Rapport 104 s.

<http://www.henrikherloevlund.dk/artikler/Aftaleomreformfoertidspensionogfleksjob-ny.pdf>

Figur: Antal årlige nytilkendelser af førtidspension 2011 -2013. ²

Antallet af borgere på førtidspension er faldet med 19.197 fra november 2011 til november 2014, mens op mod 8.000 ressourceforløb blevet iværksat.³

Samtidig indebar reformen en mærkbar ydelsesreduktion, idet ydelsen i ressourceforløb som hovedregel svarer til kontanthjælp, hvor de pågældende tidligere ved tilkendelse af førtidspension ville få en – navnlig for ikke - forsørgere – betydeligt højere førtidspension. ⁴Bl.a. herved skulle de offentlige kasser netto spare 240 mio. kr. årligt på reformen. ⁵

Reformens indhold var således krasse forringelser for mennesker med stærkt reduceret arbejdsevne: Førtidspensionens tryghed og relativt bedre indkomstsikring blev erstattet af usikkerhed om fremtiden 5 år frem og dårligere forsørgelsesgrundlag. Da der også kunne rejses kritik mod reformen for at afsætte for få økonomiske midler til ressourceforløbene ude i kommunerne, blev reformen kritiseret for at være en spareøvelse og for i det store og hele at være en videreførelse af VK- regeringens reformplaner på området. ⁶

²) Kilde: Elmer, Davis og Lousie Jaaks Sletting; Halvt så mange førtidspensionsiter i 2013. Agenda marts 2014.
<http://www.agenda.dk/2014/03/foertidspension-falder>

³) Jf. Brygger, Rasmus: Ressourceforløb bragte kun 14 i beskæftigelse. Agenda 18.09.15
<http://www.agenda.dk/2015/09/ressourceforloeb2/>

⁴) Jf. Kristensen, Kim: Reform af førtidspension skaffer meget få i arbejde., Information. 15.05.15

⁵) Jf. Lund, Henrik Herløv: Oven anførte værk

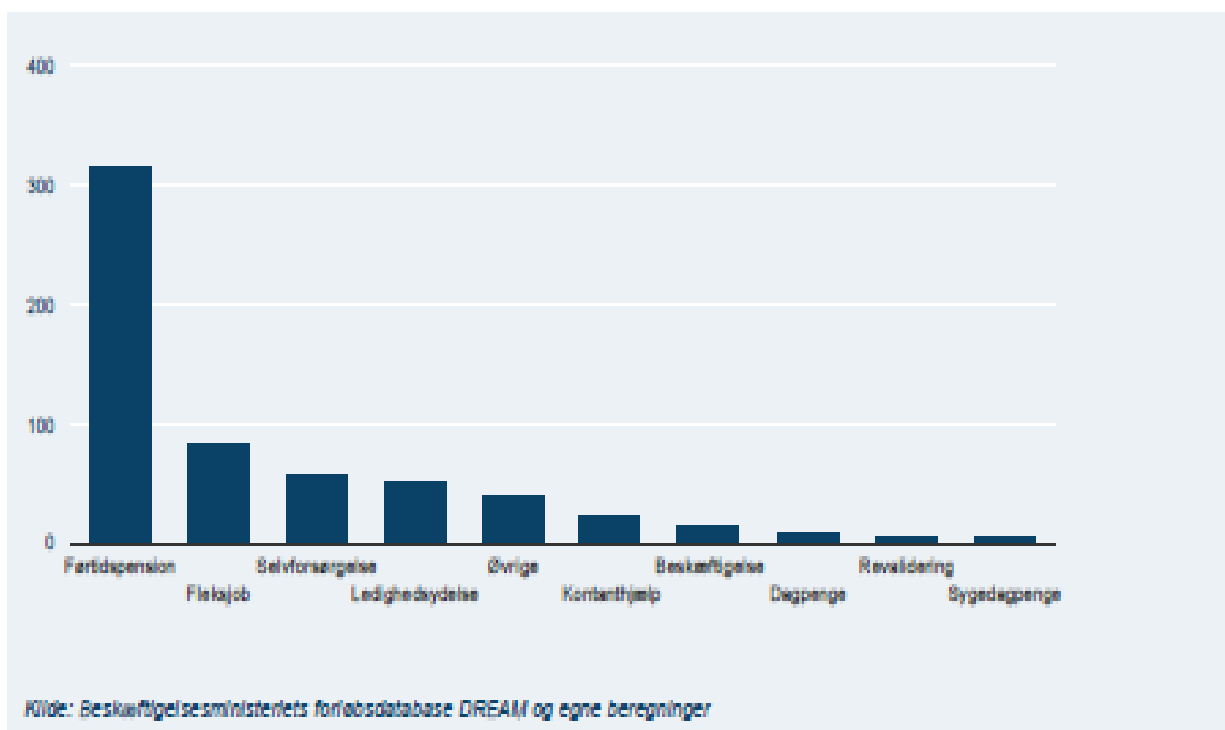
⁶) Jf. oven anførte rapport.

Ingen beskæftigelseseffekt.

Måske for at tilsløre dette blev reformen på karakteristisk Mette Frederiksen vis søgt solgt under offensive målsætninger om, at den i stedet skulle erstatte "passiv hjælp med aktiv hjælp". Som følge en samlede reform af førtidspension og fleksjob skulle ca. 2300 personer frem i 2020 og ca. 7.700 personer på langt sigt komme i ustøttet arbejde.

MEN: Nu har reformen mødt virkelighedsmuren: En opgørelse i 2013 og 2014 viser, at ud af de i denne periode afsluttede ressourceforløb er kun 3,2 % kommet i beskæftigelse.

Figur: Status 6 måneder efter afsluttet ressourceforløb.

Mens over 50 % alligevel, når det kom til stykket, - med forsinkelse - har måttet tilkendes førtidspension. Måske ikke specielt overraskende i betragtning af, at de mennesker, som er i spil til førtidspension, ofte har betydelige handicaps eller alvorlige psykiske lidelser. ⁷Samtidig har det næppe heller hjulpet, at en række kommuner har prioriteret at spare frem for at investere i ressourceforløbene, hvilket har resulteret i "discountforløb".⁸

⁷) Jf. Lund, Henrik Herløv: Oven anførte rapport.

⁸) Jf. Kristensen, Kim: Omstridt reform med startvanskeligheder (Interview med Finn Sørensen). Information 15.05.15

Mette F's forsøg på at italesætte reformen, så at det væsentlige ikke var forringelserne, men at få folk i arbejde, er således afsløret som det spin, det var: Reformen af førtidspension (og fleksjob) var og er borgerlig velfærdspolitik, hvis hovedindhold er besparelser og forringelser for mennesker med stærkt reduceret arbejdsevne.